No. 102. 1837

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Nieuws- COURANT. Wetenschappelijk Blad.

Zaturdag 29 April.

FRANKRIJK

Parijs, den 26sten April.

Het hof der pairs is gisteren morgen ten half elf ure weder tot beraadslaging getreden. Ten zeven uren 's avonds werd de zitting geopend, waarin de uitspraak van het vonnis, krachtens het zelve aan *Lavaux* en *Leeuze* in vrijheid gesteld, aangezien uit de [illegible] medeplichtigheid of deelneming aan den aanslag was gebleken; *Meunier*, als overtuigd van de hem ten laste gelegde misdaad, werd tot de straf des koningsmoorders veroordeeld, zal namelijk blootsvoets en met een sluijer bedekt naar de strafplaats worden geleid en ter dood gebragt. Bovendien is hij, luid het vonnis, in de kosten van het proces veroordeeld.

Lavaux en *Leeuze* zijn na de uitspraak van het vonnis terstond in vrijheid gesteld geworden.

— De kamer van afgevaardigden heeft heden de beraadslagingen voortgezet over de supplementaire credieten van 1836. Van wege de commissie werd een amendement voorgesteld, strekkende om een crediet van 94,000 franken toe te staan, welke som bestemd zou zijn tot restitutie der contributie die de maarschalk *Clausel* te Tlemecen heeft geheven en waartegen sulke hevige klagten bij de kamer zijn ingebragt. Dit voorstel gaf tot eene levendige discussie aanleiding, waarbij de president van den raad onder anderen de opmerking maakte, dat de maarschalk *Clausel*, tot dekking zijner eigene verantwoordelijkheid, schatkist-agenten met de contributie had behooren te belasten en zich overeenkomstig de financiele reglementaire bepalingen te gedragen; waartegen de maarschalk inbragt, dat zoo men in het regentschap Algiers contributien door het ministerie van een betaalmeester wilde heffen, men wel een leger afzonderlijk noodig had om hem te beschermen. De heer *Odillon Barrot* voerde het woord, om zijne bevreemding te betuigen, dat de kamer zich regten aanmatigde, die haar niet toekwamen, en in de plaats van het gouvernement trad, door voorstellen te doen voor het stemmen van fonden tot een bepaald gebruik, bij verwerping waarvan dat de ministers tegen deze aanmatiging van [illegible] moeten. De minister van financien [illegible] dat het gouvernement dit verzoek zeer verplaatst, daar [illegible] handeling van blijk, aangezien het bestuur, na de aanneming van het voorstel der kamer, dan voor zich nog stond te beoordeelen had, of er grond was voor eene al of niet restitutie; de kamer had het bewind dan slechts de middelen aan de hand te geven, om aan het eerste te voldoen bijaldien men dit mogt noodig oordeelen. De heer *Jaubert* ondersteunde met kracht het door de commissie gedane voorstel; noemde de heffing der belasting van Tlemecen door den maarschalk *Clausel*, onregtvaardig, onderdrukkend, schandelijk, willekeurig aan bondgenooten van Frankrijk opgelegd. Het amendement der commissie was een daad van billijkheid en goede staatkunde; wilde men Algiers behouden, het moest op eene eerlijke wijs zijn; het onregtvaardige verkregen geld moest men teruggeven, men moest zich bondgenoten verwerven door een goed zedelijk gedrag. Hij stelde voor, dat de petitie der bewoners van Tlemecen, na de aanneming van het amendement, aan den president van den raad gezonden wierd, opdat men van gouvernementswege eene commissie naar Tlemecen zond, om onderzoek naar de wijze van invordering der gehevene contributie te doen. De heer *de Rancé*, aide-de camp van den maarschalk *Clausel*, zocht de wettigheid der gedane heffing te betogen. De heer *Pistory* oordeelde, dat de heer *Odillon Barrot* de zaak uit het ware oogpunt had beschouwd en dat het voorstel veeleer van gouvernementswege, dan van de zijde der commissie had behooren te komen. Niettemin, aangezien den gepleegden willekeur, waarover hij zich in 't algemeen zeer sterk uitliet, zou hij voor het voorstel stemmen. Ten half vijf ure duurde de discussie nog voort, schoon het ongeduld der leden reeds kennelijk werd, door het herhaald geroep, om tot de stemming over te gaan.

— Men wil steeds dat het tegenwoordig ministerie van voornemen is, om ter gelegenheid van het huwelijk des hertogs *van Orleans*, eene algemeene staatkundige amnestie te verleenen. Men heeft opgemerkt dat er op nieuw aan de bestuurders der gevangenissen rapporten omtrent het gedrag der gevangenen zijn gevraagd; tot heden heeft men nog geen moeite gedaan, om de ingekomen petitien voor hunne straf-vermindering te laten teekenen. Dit zou in de maand october 11. geschieden. Veel geloven dat eene amnestie op zulke ruime schaal eene goede uitwerking zoude hebben, [illegible] lieden gaan zelfs zoo ver, van te blijven [illegible] dat de [illegible] Vidocq met uit vuilrakken worden, [illegible] eene herendienge detentie verzacht, en

dit meer bijzonder nog uit hoofde men ingezien had, hoe weinig uitwerking de vroege van dood veroordeelingen gehad hebben.

Men wil ook, dat er ter gelegenheid van den aanstaanden naamdag des konings eene groote uitdeeling van ridderkruisen zal plaats hebben.

— Nauw men zegt hebben een aantal prefecten hunne demissie ingezonden.

— De heeren *Talleyrand* en *Guizot* leggen tegenwoordig menigvuldige bezoeken op de Tuilerien af. Dagelijks na afloop van den raad, wordt de heer *Guizot* door den koning ontvangen, vervolgens de heer *de Talleyrand*, die dikwijls van drie tot zes uren des namiddags op het kasteel verblijft.

— Men spreekt van een tweede huwelijk, namelijk van dat des hertogs *van Nemours* met de dochter van den infant *Franciscus da Paula*.

— Heden heeft de aanbesteding van den dubbelen ijzeren spoorweg van en naar Versailles op den regter en linker oever der Seine plaats gehad; zijnde de aanleg van den weg op den regter oever toegewezen aan eene kompagnieschap aan welker hoofd de heer *Rothschild* staat; die van den linker oever hebben de heeren *Fould en Oppenheim* bekomen.

— De arbeid op het paleis van Versailles met den eersten Mei niet gereed kunnende zijn, zoo heeft de koning bevolen, dat de opening van het Museum tijdens de viering van het huwelijk des hertogs *van Orleans* zoude plaats hebben, welk laatste men zegt dat op den 5den Junij bepaald is. De stad Parijs heeft eene som van 100,000 fr. bestemd ter versiering van het stadhuis voor de feesten te dier gelegenheid aldaar te geven.

— Op den 29sten zal er een groot concert te Parijs gegeven worden ten behoeve der werklieden die zich zonder arbeid bevinden.

— De bijzondere briefwisseling uit Madrid van den 18den dezer houdt het volgende in:

» De ongerustheid sedert twee dagen verspreid, wegens een oproerplan dat uitbarsten moest, is van lieverlede verdwenen. Zeker heeft het den opruijers aan moed ontbroken; naar men zeide waren zij voornemens om den post van hier gaande, op te ligten en zich van het artillerie-park meester te maken. Het gouvernement waakt voor het behoud der rust; deze oproerpoging, welke de partij door *Calvo da Rosas* geleid, had gesmeed, maar niet heeft durven uitvoeren, heeft slechts gestrekt om het ministerie eenige meerdere kracht te geven."

— Uit barcelona heeft men de dagbladen tot den 18den ontvangen. Indien men geloof kan slaan aan het daar verschijnend dagblad *el Vapor*, bereiden de democratische clubs dier stad eene nieuwe beweging voor, *om de federative republiek der vier katalonische provincien* af te kondigen, in verstandhouding ten deze staande met de hoofdclub te Madrid, met de maatschappij voor de regten van mensch te Parijs enz. Zendelingen waren ten bedoelde einde te barcelona reeds aangekomen en was er ondershands geld uitgedeeld. Voor de uitbarsting der onderneming wachtte men het oogenblik af, dat de baron *de Meer* met een deel der troepen de stad zoude verlaten om tegen de karlisten op te trekken. Een ander dagblad van Barcelona, de *Garde national*, verklaart deze berigten van *el Vapor* wel voor overdreven, maar zegt toch, dat, hoe noodzakelijk het is, dat de generaal *de Meer* tegen de karlisten te velde trekke, het voor het behoud der rust nog noodzakelijker is, dat hij in de stad blijve, tot een ander ervaren en kloek bevelhebber hem daar vervangen kan. De bregadier don *Joseph Maria Puig*, werd als de aanstaande plaatsbekleeder van den generaal *de Meer* te Barcelona benoemd.

Te Barcelona maakte men toebereidselen voor de verkiesing van het nieuw stedelijk bestuur; de liberalen deden hun uiterste best, om dezelfde personen te doen herkiezen die in het verleden jaar tijdens de jongste troebelen, den stadsraad uitmaakten.

— De berigten uit Bayonne gaan tot den 22sten. Een correspondentie, blijkbaar van eene voor de christinos gunstig gezinde zijde, houdt het volgende in:

» De generaal *Irribarren* is den 19den van uit zijne [illegible] Pamploena en omtrek opgebroken met 10,000 man, 4 à 500 paarden en verscheidene stukken geschut. Hij heeft zich op Puenta la Reina gerigt; zijn oogmerk is om de karlistische kolonne, die zich gereed maakt om den Ebro te passeren, te observeren, en don *Carlos* in zijn hoofdkwartier te Estella te verontrusten.

» Behalve het belang dat de karlisten er bij hebben, om het tooneel van den oorlog aan gene zijde van den Ebro [illegible] is de beweegreden hunner expeditie tevens in [illegible]

gelegen om zich in Navarre en de drie overige Baskische provincien van de noodige levensmiddelen te voorzien. Het land is uitgeput en ontevreden. De organisatie van het leger heeft de vrij aanzienlijke fondsen, welke don *Carlos* had ontvangen, en meer nog dan deze, uitgeput. De omstandigheden hebben eene aanmerkelijke verandering in de beide legers doen plaats grijpen. De christinos zijn thans door de ongehoorde inspanningen van het Spaansch gouvernement niet meer gelijk voor eenige maanden in een' volkomen staat van ontbloting. Meer dan vier millioen fr. zijn sedert de laatste zes weken, ongerekend hetgeen naar Santander gezonden is, door middel van den Spaanschen consul te Bayonne, in de korpsen van het leger gestort.

» De generaal *Seoane* is te St. Sebastiaan gekomen, zoo het schijnt om het bevel over al de troepen op zich te nemen in de plaats van den generaal *Evans*, die men op het punt zegt van naar Engeland terug te keeren.

» Men verzekert dat het Engelsch ministerie voornemens is, om aan zijne medewerking in de Spaansche zaken eene grootere uitbreiding te geven.

» Het hoofdkwartier van don *Carlos* bevond zich den 19den nog te Estella, en dat van den infaat don *Sebastiaan* den 20sten te Tolosa. Volgens de bijzondere berigten uit Bilbao zou *Espartero* den weg van Balmaceda of van Vittoria inslaan, om den Ebro over te trekken; hij zou vervolgens in Navarre trekken langs den regter oever der rivier."

— De aandacht ter beurze was heden geheel gevestigd op de aanbesteding van den ijzeren spoorweg van Parijs en Versailles, welke aanleg toegewezen is aan de heeren *Rothschild* en *Fould*. In de fondsen ging weinig om; het Spaansch actief was weder flaauw, daar men de zekerheid heeft, dat noch de schatkist-bons, noch de halfjarige intrest zal betaald worden. De notering was heden (26 *April*) 5 pCt. 106,75; 3 pCt. 28,90; Nap. renten 98,75; Sp. Ardoins 23¾; Passive 5¾; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten April.

Uit Berlijn schrijft men van den 20sten April:

» De dood van den heer *Ancillon* heeft onder de lieden die zich met de staatkunde inlaten, aanleiding gegeven tot het maken van een aantal gissingen omtrent deszelfs vermoedelijken opvolger. Men denkt intusschen dat deze spoedig zal benoemd worden. Met zekerheid hoopt men thans, nu het departement voor den handel, landbouw en openbare wegen uit handen van den heer *Rother* in die van den finantie-minister, graaf *Alvensleben*, is overgegaan, dat eene spoedige en gunstige beslissing omtrent een aantal ontworpen spoorwegen en het met veel verlangen te gemoet gezien ontwerp van onteigening ten algemeenen nutte zal volgen. De graaf houdt men voor een' warmen voorstander van het stelsel der ijzeren spoorwegen en van derzelver daarstelling door middel van vereenigingen en maatschappijen. De chef van het bestuur der domeinen, de heer *von Ladenberg*, heeft op zijn dringend aanzoek om ontslag een zes maandelijksch verlof bekomen; daarentegen is de generaal *von Schöler* die het bestuur in het departement van oorlog had en aan wien dikwijls de leiding van het ministerie tijdelijk werd toevertrouwd, op zijn verzoek op pensioen gesteld.

— Berigten uit Weenen tot den 19den April melden, dat de aartshertog *Johan* in den vorigen nacht uit Ofen te Weenen was terug gekomen, met de verblijdende tijding dat de aartshertog Palatijn zich buiten gevaar bevond. — De verjaardag des keizers, die den 19den zijn 44ste jaar intrad, werd in stilte gevierd. Z. M. ontving des morgens de gelukwenschen van de leden der keizerlijke familie en gebruikte het middagmaal, waarbij de Keizerin moeder voor het eerst met afgelegden rouw verscheen. De leden van het korps diplomatiek zijn dien dag feestelijk door den kanselier, vorst *Metternich*, onthaald.

— De pauselijke nuntius in Beijeren, is door den paus teruggeboden. Deze geestelijke, die vroeger overste der huzaren was, begeeft zich naar Rome om aldaar den kardinaalshoed te ontvangen. Hij was te München zeer geacht, zoo om zijnen beschaafden omgang, als wegens de goede verstandhouding die door zijne bemoeijingen tusschen de katholijke kerkin Beijeren en den pauselijken stoel bestond.

— De *Giornale del Lloyd Austrdaco* meldt, naar een schrijven uit Messina van den 22sten Maart, dat tusschen den 16 en 17den Maart ter hoogte van Catanea een heftige storm van den oost-sirocco-wind heeft gewoed, en aldaar veel schade aangericht. De engelsche brigantijn *Marij*, van hare ankers gerukt zijnde, was tegen de kust aangeslagen en vergaan. De manschap had zich echter, schoon met levensgevaar gered.

— De tijdingen uit Konstantinopel ontvangen tot den 3den April, houden omtrent de zoo dikwijls besprokene en tegengesprokene gedragingen van lord *Ponsonby* weder de volgende berigten:

» Sedert lord *Ponsonby*, door de ontvangst der jongste depeches uit Londen, heeft vernomen dat zijn opvolger of plaatsvervanger, sir *Charles Baughan*, reeds onderweg is en hier binnen kort verwacht wordt, heeft hij alle zaken en conferentien opgeschort en schijnt den verderen loop der hangende vraag, wegens de gemeenschappelijke sluiting van een handeltarief met de Porte, aan sir *Ch. Baughan* te willen overlaten. Het blijkt voor 't minst duidelijk, dat lord *Ponsonby* eerst nog, door sir *Baughan*, de inzigten van zijn hof vernemen wil omtrent den veranderden stand der onderhandelingen, sedert Rusland zich aan de gezamelijke pogingen van de andere Europesche hoven aangesloten heeft."

— Uit Persie waren weinig dagen te voren twee tartaren met boodschappen voor lord *Ponsonby* en de Porte te Konstantinopel aangekomen. De uit Londen naar Persie teruggekeerde neven van den Schach, welke zich voor weinige maanden te Konstantinopel bevonden, hadden te Bagdad eene uitnoodiging van den Schach, hun' oom, ontvangen, om zich naar Ispahan te begeven. Men geloofde dat zij hunne goederen zouden terug bekomen.

— Te Weenen waren den 20sten April genoteerd: 5 pCt. Met. 104½; 4 pCt. 99⅞; 3 pCt. 74¼; Bankactien 1365.

ENGELAND.

LONDEN, den 26sten April.

De ongesteldheid der koningin is niet verergerd, schoon H. M. nog steeds hare kamer houdt. Des niet te min schijnt de groote receptie bij de koningin, die op den 27sten is bepaald, voortgang te zullen hebben.

— De Lords hebben in hunne zitting van gisteren de tweede lezing der wet omtrent de hervorming der municipale corporatien in Ierland laten doorgaan; doch de hoofden der tegenpartij, zoo als de hertog van *Wellington* en lord *Lyndhurst*, hebben zich voorbehouden, om als deze wet in committé behandeld werd (hetgeen Donderdag den 4den Mei moet plaats hebben) hunne bezwaren tegen de bijzondere bepalingen daarvan te doen hooren. Beide de lords verklaarden op nieuw, dat zij de afschaffing der Ierlandsche stedelijke besturen in Ierland wenschten, omdat deze te zeer door eenen uitsluitenden geest bezield worden, dan dat zij door de massa des volks te verkiezen besturen of corporatien, die men in plaats daarvan wilde stellen, niet konden goedkeuren. Uit hetgeen de eerste minister *Melbourne* daarop geantwoord heeft, kan men reeds opmaken, dat de wet, ofschoon door den minister voor de verbetering van den inwendigen toestand van Ierland, een noodzakelijk gekeurd, even als in het vorige jaar, bij de Lords schipbreuk zal lijden.

— In het Lagerhuis zijn thans de van gouvernementswege voorgestelde bepalingen omtrent Kanada geheel aangenomen. De radikalen hebben daarbij de minderheid gehad.

— Er wordt steeds over ongelegenheid in den handel geklaagd. Te Stockport en Keswick zijn nieuwe failliesten voorgevallen, die, behalve voor den handel zelven, ook bijzonder noodlottig zijn voor de arbeidslieden die zich daardoor van werk zien ontbloot.

— Eergisteren zijn door een geweldige brand het huis en de magazijnen van den heer *Westhrope*, koopman in kolen, Aldermanburystraat, in den asch gelegd.

— Op het bureau van buitenlandsche zaken heeft men berigt uit Madrid tot den 14den ontvangen. Derzelver inhoud is echter onbekend.

— De jongste almanakken [illegible] ontvangen tijdingen gaan tot den 16den dezer. Dokter [illegible] van hare jongste ziekte geheel hersteld. Zij is [illegible] tienden verjaardag, met de herstelling [illegible] schijnt men hoop te koesteren, dat hare Majesteit [illegible] staat van zwangerschap bevindt. Op dienzelfden geboortedag der Koningin is door de hoofdstad van Chaves eene poging tot het wederuitgeroepen der grondwet van Don *Pedro* gedaan, welke poging echter verijdeld is geworden. De Miguelistische partijganger *Remechido* spreidde toenemende [illegible] uit, ofschoon ook de belofte van het Lustenhouden [illegible], dat zijne volgelingen, die thans nog de wapenen nederlegden, genade zouden worden aangenomen, eenig gevolg [illegible].

— De courant van Malmö van den [illegible] dat bericht dat de echtgenoote van den prins van [illegible] (geb. *Paterson, Smith*) van eenen zoon bevallen is.

— Gisteren stonden ter beurze de [illegible] pCt. Cortes. 20¾; Ned. 2½ pCt. 55⅞; 5 pCt. 99⅞; Spanje Ardoins 22¾; Coupons 48; Uitgest. 8¾; Passief. 5¼; Portugal [illegible] 50½; Braz. 94¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten April.

Ter gelegenheid van het in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaats gehad hebbende onderzoek van de ontwerpen van wet, houdende wijzigingen in het derde boek des wetboeks van burgerlijke regtsvordering, is, onder anderen, het verlangen te kennen gegeven, dat, als algemeene bepaling mogt worden vastgesteld, dat alle personen en zaken, in dit wetboek door synonime woorden uitgedrukt, als *president* en *voorzitter*, door gelijkluidende woorden zullen worden uitgedrukt en vervangen. — Ook is de bedenking geopperd, of het wel nauwkeurig is, het onderhavige wetboek den naam te geven van *wetboek van burgerlijke regtsvordering*. Immers dit wetboek bevat niet alleen de voorschriften omtrent de judiciële, maar ook die nopens de extra-judiciële procedure. Een groot gedeelte van het oude toch, bevat deze laatste regtsvordering, en kunnen wij de judiciële procedure slaan; want regtsvordering of actie onderstelt de inroeping van den regter tot handhaving van regt, hetgeen bij de extra-judiciële procedure geen plaats heeft. Het woord *regtspleging* is de *vox generis quae duas continet species*: judiciële procedure of regtsvordering, en extra-judiciële procedure. Dus behoort men, naar men meent, den inhoud van het wetboek in aanmerking genomen, te zeggen: *wetboek van burgerlijke regtspleging*. Wilde men zich aan de grondwet houden, dan moest men, overeenkomstig art. 163, zeggen: *Manier van procederen in burgerlijke zaken*.

Sommige leden hebben zich in geenen deele kunnen overtuigen van de nuttigheid en doelmatigheid van den titel *omtrent het kennelijk onvermogen van eenen schuldenaar*. Men merkte aan, dat indien al de woorden *kennelijk onvermogen* nu en dan in het burgerlijk wetboek voorkomen, hieruit wel de noodzakelijkheid zou zijn af te leiden, om bij de wet de bepalen wat hierdoor ver-

slaan wordt; maar hieruit geenszins volgt, dat al die bepalingen noodig zijn, welke in dit wetsontwerp zijn vervat. Het komt hun voor, dat wanneer men in aanmerking neemt, dat de veelvuldige formaliteiten en de groote kosten, die met een faillissement gepaard gaan, meermalen den schuldeischer terug houden, om dit middel te bezigen, men dan van zelf overtuigd zal worden, dat slechts zelden ten aanzien van den boerenstand, van de bepalingen in den zevenden titel, ten nutte van schuldeischers zal kunnen gebruik gemaakt worden.

Eindelijk heeft men de regering opmerkzaam gemaakt dat, volgens het burgerlijk wetboek, en ook volgens art. 684 en volgende van burgerlijke regtspleging, alleen de partijen de bevoegdheid hebben, om de aanvulling of verbetering, van de akten of registers van den burgerlijken stand te vorderen. Het is intusschen, voerde men aan, onbetwistbaar, dat de behoorlijke toestand van die registers niet alleen is in het belang van bijzondere personen, maar ook van den Staat; om welke reden het te wenschen zou zijn, dat aan het openbaar ministerie de bevoegdheid wierd gegeven die aanvulling of verbetering te vorderen. Men heeft in Frankrijk hiervan de noodzakelijkheid gevoeld; immers ofschoon de Fransche wetgeving, evenmin als de Nederlandsche, eenige bevoegdheid geeft, om aanvulling te vorderen, is bij ministeriele dispositien uitgemaakt dat, wanneer de registers van den burgerlijken stand tot [illegible] jonge lieden in conscriptie vallen, door het openbaar ministerie de inschrijving kan worden gevorderd van jonge lieden die niet in de geboorteregisters zijn vermeld. Er zijn intusschen meerdere gevallen, waarin eene verbetering ex officio noodzakelijk voorkomt, als: b. v., wanneer, gelijk hiervan voorbeelden bestaan, in overspel geteelde kinderen, bij opgevolgd huwelijk zijn gewettigd; wanneer familie-namen als voornamen zijn gegeven; enz.

Eene verbetering ex officio kan dikwerf zijn in het belang van de partijen, wanneer namelijk, buiten derzelver schuld, door de ambtenaren volstrekte nietigheden in de akten zijn begaan, wanneer dezelve bij voorbeeld niet zijn geteekend; in die gevallen is het in der daad onbillijk, van de partijen te vorderen, dat zij de kosten voldoen, die eene verbetering na zich slepen.

Ten slotte draagt men voor, om bepalingen daar te stellen, op welke wijze indien een van de registers mogt verbranden, dit wederkan worden hersteld; er zijn sedert den jare 1815 reeds twee voorbeelden, dat al de registers van den burgerlijken stand in eene gemeente zijn verbrand geworden.

— In de zitting der Tweede Kamer op heden, zal de centrale afdeeling haar verslag uitbrengen nopens de ontwerpen, houdende veranderingen in het eerste en tweede boek van het wetboek van burgerlijke *regtsvordering*, waaromtrent men de beraadslagingen in de aanstaande week te gemoet ziet.

— Het eerste der in de zitting van gisteren bij de kamer ingekomen werken, waarvan aan haar lezing is gedaan, is getiteld: *Uit Gods*; *of de verlossing van Bergen-op-Zoom*. [illegible] bevat de *Staats-Courant* [illegible] van 15 April 1836 behelzen [illegible] van de gelukkig afgeloopene [illegible] Frei, beeldhouwer te Vlissingen, tot verlichting van zijn ongelukkigen toestand des kanonniers J. van der Bol, door het vervaardigen voor denzelven van kunstvoorarmen met beweegbare handen.

» Ten gevolge [illegible] tot genoegen thans te kunnen melden, dat aan genoemden heer *Frei* te dezer zake eene eervolle onderscheiding en belooning is ten deel gevallen. Het is namelijk, bij een opzettelijk daartoe verordend onderzoek van deskundigen gebleken, dat de bedoelde, door denzelven vervaardigde kunst-werktuigen zich door hunne eenvoudige en doelmatige inrigting, hunne ligtheid en gemakkelijke applicatie zeer voordeelig onderscheiden boven al de aan de geraadpleegden bekende hulpmiddelen, tot hetzelfde einde in gebruik, als welke ofschoon voor het uitwendige de verminking in meerdere of mindere mate verbergende, echter op verre na niet dat nut opleveren, hetwelk die kunst-werktuigen doen kunnen. Het heeft dien ten gevolge aan Z. M., bij besluit van 14 April jl., no. 99 behaagd den heer *P. F. Frei*, als broeder op te nemen in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, ten bewijze van Hoogstdeszelfs tevredenheid over zijne in deze aan den dag gelegde en tot een zoo edel doel aangewend buitengewone bekwaamheid; de door denzelven vervaardigde kunst-voorarmen met beweegbare handen aan *J. van der Bol* te vereenen en den maker daarvoor met eene aanzienlijke som te belonen.

» Bij hetzelfde besluit heeft het Z. M. behaagd aan den heer *Arie Ruijsch* te Vlissingen, eene gouden medaille toe te kennen, als een blijk van goedkeuring wegens de door denzelven te werk gestelde onvermoeide pogingen tot leniging van den ongelukkigen toestand van genoemden *J. van der Bol*, met magtiging op den minister van binnenlandsche zaken, om gelijdig met die medaille, uit naam van Z. M. aan den heer *Ruijsch* een schriftelijk bewijs uit te reiken van 's Konings bijzondere tevredenheid ten deze.

» Nog is bij hetzelfde besluit het departement van oorlog gemagtigd om, zoowel aan den kolonel der artillerie *de Ranitz* als aan allen, die ten gevolge van deszelfs bemoeijenissen in deze loffelijke medegewerkt hebben, om den verminkten kanonnier *van der Bol* in deszelfs ongelukkigen toestand ter hulp te komen, 's Konings bijzondere goedkeuring en tevredenheid te betuigen.

— Naar men vernoemt is de heer *Mellouet*, hoofd-onderwijzer bij het waalsche diaconiehuis te Rotterdam, benoemd geworden tot hoofd-onderwijzer in de letterkunde, te 's Hage, bij de stedelijke school van middelbaar onderwijs voor wetenschappen en letteren aldaar.

— Uit 's Hage schrijft men het volgende:

» De werkzaamheden aan de veranderingen van den Koekamp, ter zijde van den Bezoudenhout, aan het daarmede in verband staande paviljoen des ministers, generaal *van den Bosch*, en aan het gebouw der nieuwe Teekenakademie worden met ijver voortgezet.

» Bij de nadering van de aanstaande kermis in deze residentie, die den 7den Mei invalt, bespeurt men reeds meerdere levendigheid alhier. Reeds worden verscheidene, waaronder uitgestrekte tenten of spellen opgeslagen. Waarschijnlijk zal het bij den aanvang van het schoone jaargetijde, deze stad en hare omstreken even min aan bezoekers ontbreken als bijzonder in de beide laatst vorige jaren.

» De jonge virtuose, *Milanollo* is van hier naar Londen vertrokken, om haar talent ook door de Britten te doen bewonderen.

— Men schrijft uit Amsterdam, van den 26sten dezer: Heden is alhier aangekomen en gelogeerd in *den Doelen*, Doelenstraat, Z. D. H., de Luitenant-Generaal hertog *van Saksen Weimar*, met deszelfs adjudant, den heer *H. F. Kock*, op deszelfs inspectiereis."

» Heden heeft alhier in de Zuiderkerk het jaarlijksch openbaar examen plaats gehad der Nederduitsche diaconiescholen. Nadat van wege het bestuur nopens den staat der scholen verslag gegeven was, hebben eenige der leerlingen van hunne vorderingen de bewijzen afgelegd en zijn deze door het bestuur der scholen met onderscheidene prijzen begiftigd. De plegtigheid werd afgewisseld door het gezang der kinderen, en door eene aanzienlijke schare toehoorders bijgewoond."

— Blijkens eene door bestuurderen der Amsterdamsche afdeeling van de Maatschappij tot bevordering van Toonkunst aan de leden dier afdeeling toegezonden circulaire, zal het huishoudelijk muzijkfeest, hetwelk men voornemens was dit voorjaar te houden, niet plaats hebben, en zulks uit hoofde van het gemis eens lokaals, geschikt om ten minste een getal van 2000 personen te bevatten. Intusschen voedt men de hoop in het vervolg van tijd een betere uitkomst te zullen verkrijgen.

— Er zijn thans Javasche couranten tot den 21sten December ll. ontvangen; dezelve behelzen echter geen nieuws van aanbelang.

— In den *Price Current van New-York*, van den 22sten Maart, leest men eene wet, waarbij wordt vastgesteld, dat op de Belgische schepen en hunne ladingen dezelfde regten zullen worden geheven, aan welke in dit oogenblik de Hollandsche schepen en denzelver ladingen onderworpen zijn; met dien verstande echter, dat de tegenwoordige verordening in geenen deele den president der Vereenigde Staten de bevoegdheid beneemt, om, wanneer hem zulks behaagt, hetzij tegen de Belgische, hetzij tegen de Hollandsche schepen en denzelver ladingen, de dispositiven toe te passen van de derde sectie der akte, getiteld: wet betreffende het tonnegeld en de inkomende regten, goedgekeurd den 7den January 1834.

De Belgische vertegenwoordigers hebben eergisteren de algemeene discussien op de wijziging in het douane-tarief voor gesloten verklaard en zijn tot de bijzondere artikelen overgegaan.

— De *Belge* houdt een berigt, dat er thans twee belangrijke erfopvolgingen te Brussel vakant zijn gekomen, eene van een Hollander den heer *Cortvriendt*, die voor bijna een millioen fr. nagelaten had, en eene van een Zwitser, *Renner* geheeten, wiens nalatenschap een half millioen bedroeg. De erfgenamen waren gekomen om tot de likwidatie over te gaan, maar de minister van binnenlandsche zaken had op een en ander beslag gelegd, voorgevende, dat, krachtens het regt van aubaine, alles aan den staat behoorde.

— De fonds-notering op de Antwerpsche beurs was gisteren als volgt: Belg. 100⅝; O. Mé. 103⅛; Sp. Ardoin 19¼, 19; Difered 8; Hh. renten 92¼; Sicil. 92; Rom. L. 100¼; Certif. te Antw. 97; Braz. 84; Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅛ pct. premie.

GRAANMARKT

TE AMSTERDAM.

Van Woensdag **26** *April.*

TARWE. — Bij vorige prijzen met weinig handel: 124 ℔ Vr. *f* 164, 165; - 126 ℔ n. Gron. *f* 168; - 130 ℔ b. Pools. *f* 285; - 128 ℔ n. Boxenl. *f* 212; - 130 ℔ o. Zeeuws. *f* 240; - 124 ℔ o. Wismar *f* 208.

ROGGE. — Nieuw, flaauw: 123 ℔ n. Oesterl. *f* 144 bij partij; 122 ℔ dito bij gerijf *f* 145; - 121 ℔ dito dito *f* 143.

GARST. — In een doen: 104, 105 ℔ n. Vr. wint. *f* 114, 116.

HAVER. — Flaauw: 90, 91 ℔ p. dikke *f* 93, 94; - 86 ℔ dito *f* 81 gering.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

ZAADMARKT

KOOLZAAD. — 2 ℔ lager; Vriesch 65 ℔.

LIJNZAAD. — Beide laatste verkoopen *f* 10 lager; 107, 108 ℔ Amelsch *f* 260.

RAAPOLIE. — In een doen: per 6/w. *f* 43½; vlieg. *f* 42 à 42½; Mei *f* 42¼ à 42; Sept. *f* 32; Oct. *f* 32 à 32¼; November en Dec. *f* 32 à 32½.

LIJNOLIE. — Per 6 w. *f* 33½; vliegend *f* 32½.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (27 *April*) waren genoteerd: Werk. Schuld. 2½ pCt. 52, ⅛; dito 5 pCt. 99¼, ⅛; Kansb. *f* 22 5/10, ½; Amort.-Syndi 4½ pCt. 91½; dito 3½ pCt. 74⅞, 75; O.-Indie 4 pCt. 89⅜; 90⅛; Handelm. 180½, ⅝, ½; Arn. 85 ⅜, 90½, ⅝, 9/16; dito Coup. 47, 49, 48½; Pass. 5⅝.

*** Met toestemming van Z. Excell. den Generaal Baron CHASSÉ, zal de Heer P. MOSENTHAL de eer hebben op Woensdag den 3den Mei, des avonds ten *zeven* ure, te geven:

Een Vocaal- en Instrumentaal Concert,

in de zaal van den Schouwburg.

De Entrée-Kaartjes zijn à *f* 1,— te bekomen aan de Zaal van den Schouwburg.

Directe Belastingen. Gemeente Breda.

De Belastingschuldigen welke hunne verschenen gedeelten in de PERSONELE BELASTING en het PATENTREGT over den jare 1836, alsmede hunne verschenen *twaalfde gedeelten* in de GRONDBELASTING, Dienst 1837, nog niet hebben aangezuiverd, worden verzocht die aanzuivering nog vóór het einde dezer maand te doen, terwijl met de aanvang der komende maand, de vervolgingen daarvoor zullen worden ingesteld.

Breda, den 27. April 1837.

De Ontvanger,
BEKKERS.

IN NAAM DES KONINGS.

Ter requisitie van HEER AERTGEERTS, Koffiehuishouder wonende te *Breda*, als beheerende de nagelatene fideicommissaire Goederen van wijlen MARIA KOOYMANS, in leven particuliere te *Breda*, voor wien als Procureur occupeert Mr. JAN DE MARCOUR, wonende te *Eindhoven*, krachtens de grosse van een vonnis gewezen door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Eindhoven*, den 21sten November 1836; als een gevolg van het Arrest op de hierna te noemen Rente, gedaan ten laste van ANSELMUS ANSEMS, Schoolonderwijzer, DIGNA ANSEMS, zonder beroep, ADRIANUS ANSEMS, in dienst van Z. M., alle wonende te *Vegchel*, en WILLEM ANSEMS, vroeger in dienst van Z. M., wiens tegenwoordige woon- of verblijfplaats is onbekend, bij exploit van den Deurwaarder HOLLANDERS, van den 2sten April ll.

Zal den 8sten Mei eerstkomende, des voormiddags *tien* ure, ter rolle van gemelde Vierschaar worden overgaan tot de eerste afkondiging eener RENTE, groot in kapitaal *duizend guldens*, doende jaarlijks *twee gulden vijftig cents per honderd*, gevestigd door de Kerkmeesters der Kleine Kerk, genaamd *de Merkendaalsche Kerk* der Stad *Breda*, ten behoeve van ANTONIE RUISENAARS, waarvan de gearresteerde zijn opvolgers, bij acte gepasseerd voor Schepenen van *Breda* den 25sten Maart 1777. Bij welke acte, tot verzekering der Rente speciaal is verbonden de KERKHUIZINGE naast de voornoemde Kerk te *Breda*, en voorts generalijk alle hunne KERKGOEDEREN en INKOMSTEN, terwijl geene inschrijving genomen is. Op de oppristalling van *honderd guldens*, behalve de voorwaarden bij het Memorie van Lasten opgegeven.

Voor Extract uit de Memorie van Lasten conform.

J. DE MARCOUR, *Proc.*

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN ENZ.

IN HET EERSTE RESSORT.

Provincie Noord-Braband. *Agentschap Bréda.*

Publieke Verkooping van EIKEN BOOMEN, DUNZEL, SNOEIMUTSAARD, BRANDHOUT, MASTEN BOOMEN, ENZ.

De Agent van het Domein te *Bréda*, als daartoe geautoriseerd, zal op Maandag den 1sten Mei 1837, 's morgens precies ten 9 ure, ten huize en herberge van PIETER DIEBEMANS, in *de Bloemkool* te *Princenhage*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Bréda*, publiek Verkoopen, te weten:

Liesbosch onder Princenhage.

11 kavelen, op stam staande EIKEN BOOMEN, in de Perken de Calot en de Linnenbleek.

19 dito, dito, EIKEN DUNZEL, in Gastelaars Schent en Schoolboom-park.

2 dito, gehakt liggende EIKEN DUNZEL, op de Tippen en Schoonebeemdeleeven.

6 dito, of SCHELFTEN EIKEN SNOEIMUTSAARD, staande aan de omtrent het Lie-bosch.

1½ dito, EIKEN, BEUKEN en ander BRANDHOUT, op den Houtwerf.

Mastbosch onder Princenhage en Ginneken.

2 kavelen omgewaaide MASTEN BOOMEN.

Ulvenhoutsbosch onder Ginneken.

1 kavel omgewaaide MASTEN BOOMEN.

Voorts zal door gemelden Agent, ter plaatse, dage en ure voormeld worden verkocht: differente Houten en IJzeren Voorwerpen, als: eene extra schoone SCHAAFBANK, BEUKEN, EIKEN en ander gezaagd HOUT, PLOEG, EGGEN, MOLBORD, ROLBLOK; ruim 2000 pond gegoten en gesmeed IJZER enz., — alles een uur vóór de Verkooping ter plaatse voors. te zien.

De Konditiën van Verkooping liggen ter lezing ten kantore van den Agent, zijnde bij de Boschbeambten nadere informatiën en aanwijzing, nitsgaders de Notitiën te bekomen.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

171ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alléén gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Breda, heeft ten Kantore van BROESE & COMP. verkrijgbaar gesteld: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Koop* en *Huur* volgens onderstaande *Prijs-Courant*.

DERDE KLASSE.

Waarvan de trekking begint op Maandag 1 Mei 1837.

TE 'S HAGE.

	HUUR. voor de Derde Klasse.	KOOP. voor alle klassen.
Heel Lot	*f* 1,00.	*f* 69,00.
Half Lot	» 0,50.	Half Lot - 34,50.
Vijfde Lot	» 0,20.	Vijfde Lot - 13,80.
Tiende Lot	- 0,10.	Tiende Lot - 6,90
Twint. Lot	- 0,20.	Twint. Lot - 3,45

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

April en *Mei* 1837.

Van MIDDELBURG.				Van ROTTERDAM.			
Zondag	30,	's morg.	7½ uur.	Maandag	1,	's morg.	5 uur.
Dingsdag	2,	»	9½ »	Woensd.	3,	»	4 »
Vrijdag	5,		4 »	Zaturdag	6,	»	5 »

VOOR REIZIGERS LANGS DE RIJN.

Is zeer aan te bevelen, het werk, getiteld: DE RIJN, *in afbeeldingen en tafereelen beschreven* door Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, 2 deelen [illegible], inhoudende, buiten de Titelvignetten en twee Panorama's van den loop des Stroom's, 137 Ringezigten, uitvoerig op staal gegraveerd. De uitgave dit Prachtwerk geschiedt bij G. J. A. BEIJERINCK, Boekhandelaar te *Amsterdam*, en is alom te bekomen.

EN VENTE CHEZ *BROESE & COMP.*, à BREDA.

COURS ÉLÉMENTAIRE d'Art et d'Histoire Militaires,

A l'usage des élèves de l'école royale spéciale Militaire; par

J. ROCQUANCOURT.

Troisième Édition. Revue et considérablement augmentée.

Avertissement de l'Auteur. Ce n'est qu'après m'être assuré qu'il n'existait pas d'ouvrage qui pût faciliter l'enseignement de l'art militaire, tel que le programme en a été réglé pour l'École spéciale de Saint-Cyr, et sur les instances réitérées de M. le lieutenant général Comte de [illegible], de Duchâtel, et de élèves eux-mêmes, que je me suis hasardé à publier cette première partie de mes leçons, après en avoir reçu toutefois l'autorisation de Son Excellence le Ministre de la guerre.

Ce travail, rédigé à la hâte pendant les courts instans que me laissent mes fonctions journalières de sous-directeur des études, je réclame toute l'indulgence du public, même celles de mes jeunes lecteurs. Puissent ces derniers y voir une nouvelle preuve de mon zèle pour leur instruction, et l'assurance du désir que j'aurai toujours de leur être utile!

S'il m'est permis d'espérer que des personnes éclairées daigneront m'adresser des conseils dans l'intérêt de l'enseignement, je les recevrai avec la plus vive reconnaissance, et tout amour-propre de ma part sera mis de côté.

INTRODUCTION. — Art militaire chez les Grecs. — Art militaire chez les Romains. — Art militaire chez les anciens. — Art militaire au moyen age. — Art militaire. *François Ier*. — *Louis XIII*. — Art militaire. *Louis XIV*. — Art militaire. République.

Un magnifique volume in 8°, de 605 pages, imprimé en caractères neufs, en deux colonnes, sur beau papier vélin satiné, avec 9 Planches. Prix de l'ouvrage complet *f* 4.—

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.